

Використання CMS JOOMLA! та LCMS MOODLE у ВНЗ

Франчук В.М.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Інститут інформатики, vfranchuk@ukr.net

Багато навчальних закладів і інших організацій, що планують розгорнути свої освітні послуги в глобальній мережі Інтернет, часто мають справу з деякими існуючими технологічними рішеннями, що є недостатньо адаптованими до існуючих умов і не відповідають реальним потребам. При цьому часто кошти спрямовуються на придбання зовні привабливих технологічних рішень всесвітньо відомих торгових марок. Однак впровадження дорогих комерційних систем в умовах місцевого ринку далеко не завжди приносить позитивний результат, а наступне доопрацювання або адаптація до потреб, що постійно змінюються, в багатьох випадках стає неможливим.

Joomla! – це система управління вмістом сайту (від англ. Content Management System (CMS)). CMS Joomla! (далі система Joomla!) – це вільнопоширюване програмне забезпечення для динамічного управління веб-сайтом безпосередньо на сервері (офіційний сайт <http://joomla.org>).

Стандартний пакет системи Joomla! може бути легко і швидко встановлений користувачами без спеціальної підготовки. Після встановлення та запуску системи Joomla! можна додавати та редагувати вміст сторінок, зокрема завантажувати картинки і коригувати дані. За допомогою простого інтерфейсу можна додавати нові статті і новини, редагувати сторінки і створювати необхідну кількість Розділів, Категорій і Об'єктів на сайті. Користувач, який вміє набирати текст за допомогою стандартних комп'ютерних засобів, може швидко оволодіти правилами роботи з системою Joomla!.

Крім цього, для системи Joomla! тисячі розробників зі всього світу створюють нові та удосконалюють вже існуючі шаблони і розширення (Компоненти, Модулі і Плагіни). Наприклад: системи опрацювання документів, мультимедіа галереї, системи для електронної комерції, форуми, чати, блоги, календарі, засоби для опрацювання даних і побудови звітів, системи банерної реклами, засоби розсилання електронних повідомлень і т. д.

На сьогодні для системи Joomla! написано близько 2000 розширень (Компоненти, Модулі, Плагіни), різні інтеграції та мости із форумами, галереями та іншими системами.

Знайти приклади розширень (Компоненти, Модулі і Плагіни) для системи Joomla! можна на сайті <http://extensions.joomla.org>.

Дізнатися більше про розробку прикладних програмних засобів для системи Joomla! можна на сайті для розробників <http://developer.joomla.org>.

Основні характеристики системи:

- система Joomla! написана з використанням мови PHP та баз даних MySQL;
- багаторівневий доступ зареєстрованих користувачів, як до Адміністра-

тивної частини так і до Фронтальної частину сайту;

- зрозуміла структура Розділів та Категорій для зручного структурування вмісту;
- легке створення та редагування матеріалів (статей);
- вміст може додаватись як окремо Адміністраторами та Менеджерами із Адміністративної частини, так і Публікаторами, Редакторами, Авторами та звичайними зареєстрованими користувачами із Фронтальної частини сайту;
- редагування матеріалів за допомогою візуального редактора (аналог текстових редакторів, наприклад *OOO Writer*);
- використання програмних продуктів сторонніх розробників;
- робота системи в ОС Linux, FreeBSD, Windows, Solaris та ін.

За допомогою системи Joomla! можна створити як сайт візитку, персональний сайт так і великі потужні портали, корпоративні сайти, інформаційні проекти.

MOODLE (Modular Object Oriented Distance Learning Environment) – це система управління навчальним контентом (LCMS – Learning Content Management Systems). За допомогою даної системи можна створювати навчальні курси і проводити як аудиторне (очне) навчання, так і навчання на відстані (заочне/дистанційне). Використання цієї системи забезпечує студентам доступ до навчальних ресурсів, можна надсилати нові повідомлення студентам, розподіляти, збирати та перевіряти завдання, вести електронні журнали обліку оцінок та відвідування, налаштовувати різноманітні ресурси курсу і т.д.

Система MOODLE (www.moodle.org) розповсюджується безкоштовно за принципами ліцензії Open Source. Кожний користувач має доступ до джерела-коду системи і може його змінювати залежно від своїх цілей та бажань.

Автор концепції системи MOODLE австралієць Martin Dougiamas. Головною його метою було створення системи, відмінної від доступних на ринку, а саме такої, в якій враховувалися б педагогічні аспекти, що базуються на основах пізнавальної психології, а особливо однієї з її течій, яка іменується конструктивізмом.

В цій теорії припускається, що студент (учень) – активний суб'єкт, який самостійно створює свою власну систему знань, користуючись при цьому доступними йому джерелами знань. Роль вчителя (тьютора) в мотивуванні і підтримці своїх підопічних полягає головним чином в підготовці завдань для самостійного опрацювання, оцінюванні результатів їх виконання, коригуванні знань студентів (учнів) і т.п. Використання цих завдань сприяє формуванню в студента (учня) нових знань. Відповідно до основ суспільного конструктивізму, конструйоване знання найбільш ефективно, коли учні навчаються в співпраці. Це можливо тоді, коли учень працює в групі, ділячись досвідом і думками, і будучи відкритим для досвіду і думок інших.

Перевагою LCMS MOODLE є той факт, що почавши від її появи, тобто з 1999 року, вона неодноразово була модифікована і доповнена новими

рішеннями і інструментами. Програмне забезпечення платформи описано мовою PHP та з використанням безкоштовних загальнодоступних баз даних (MySQL, PostgreSQL і ін.). Систему MOODLE можна встановити на будь-яку операційну систему (Unix, Linux, MS Windows,).

Система MOODLE включає набір модулів, використання яких дає можливість співпрацювати на рівнях учень-учень і учень-вчитель. До цих модулів належать: голосування (опитування), анкети, чати, форуми, уроки, журнали, тести, словники, семінари, wiki, завдання і т.д. (всього біля 35 модулів).

В доповіді планується більш детально розкрити досвід впровадження та організації надання освітніх послуг у ВНЗ із використанням CMS Joomla! та LCMS MOODLE.